

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

Прем'єр-міністрові України
АЗАРОВУ М.Я.

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01024,
тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua

11 вересня 2013 року № 16467/13

На № 1174/1/1-13-дод від 13.08.2013

Про опрацювання пропозицій СБУ
щодо доцільності корегування
законодавства України у сфері обігу
зброї та комплектуючих до неї

Шановний Миколо Яновичу!

На виконання доручення Кабінету Міністрів України в Міністерстві внутрішніх справ у межах компетенції опрацьовано пропозиції Служби безпеки України щодо доцільності корегування законодавства України у сфері обігу зброї та комплектуючих до неї.

Зокрема, Міністерством із залученням заінтересованих органів центральної виконавчої влади з метою посилення боротьби зі злочинністю, ужиття додаткових заходів із запобігання незаконному обігу вогнепальної зброї, боєприпасів, виявлення, перекриття каналів їх надходження в злочинне середовище в період часу з 30 серпня до 04 вересня 2013 року у два етапи (підготовчий – з 30 серпня до 01 вересня, практичний – з 02 до 04 вересня) проведено цільову оперативно-профілактичну операцію “Зброя та вибухівка”.

Під час операції зареєстровано 722 кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним обігом вогнепальної зброї та вибухових речовин, у тому числі 2 вбивства (Луганська, Чернігівська області), 3 заподіяння тілесних ушкоджень (Кіровоградська, Одеська області, місто Київ), 3 розбійні напади (Дніпропетровська область – 1, місто Київ – 2), 1 розкрадання зброї, боєприпасів, вибухівки (Дніпропетровська область), 1 анонімне повідомлення про загрозу вибухів (місто Київ), 707 фактів незаконного обігу вогнепальної зброї, боєприпасів та вибухівки. За вказаними фактами відкрито 613 кримінальних проваджень.

Крім того, розкрито 631 кримінальне правопорушення, пов'язане з незаконним обігом та застосуванням вогнепальної зброї і вибухових речовин (усіх осіб, які вчинили ці кримінальні правопорушення, встановлено), у тому

70

11 07 39

M2

№36148/0/1-13 від 12.09.2013

числі 1 вбивство, 3 заподіяння тілесних ушкоджень, 3 розбої, 619 злочинів, пов'язаних з незаконним обігом вогнепальної зброї та вибухівки, 2 розкрадання зброї, боєприпасів та вибухівки.

У ході проведення операції затримано 242 особи за вчинення правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом зброї, у тому числі 4 учасники злочинних груп, 106 раніше судимих, 17 осіб, які перебували в розшуку, 2 іноземці (громадяни країн СНД), заарештовано 7 осіб.

У період проведення операції з незаконного обігу вилучено 10 746 одиниць вогнепальної зброї, боєприпасів та вибухових пристроїв, у тому числі кулеметів – 1, автоматів – 2, карабінів та гвинтівок – 30, пістолетів та револьверів – 96, обрізів мисливських рушниць – 66, саморобної зброї – 77, гранат – 39, вибухових пристроїв – 117, набоїв – 8849, інших боєприпасів – 37.

Аналіз криміногенної ситуації в країні свідчить про збільшення кількості злочинів, учинених з використанням вогнепальної зброї. Насамперед, це обумовлено переробленням значної кількості вогнепальної зброї з масогабаритних макетів (далі – МГМ), що перебуває в незаконному обігу в населення.

Так, 29.08.2013 у місті Дніпропетровську затримано місцевих жителів Мартиненка В.І. та Пацана Є.М., у яких вилучено два пістолети ТТ. Відомості про подію внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань з правовою кваліфікацією правопорушення за ч. 1 ст. 263 (Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами) КК України. Згідно з висновком Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру, вилучена зброя є ручною нарізною короткоствольною вогнепальною зброєю і виготовлена з МГМ пістолетів ТТ 7,62 мм зразка 1930-1933 років шляхом повної заміни стволів і відновлення робочих поверхонь кожухів – затворів та курків. Пістолети придатні для проведення пострілів.

Слід зазначити, що державний концерн «Укроборонпром» створений відповідно до Указів Президента України від 09 грудня 2010 року №1085/2010 і від 28 грудня 2010 року №1245/2010, постанов Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року №1221 і від 31 серпня 2011 року № 993. Головною метою його діяльності є ефективне державне управління оборонно-промисловим комплексом України та підвищення ефективності діяльності підприємств Концерну за допомогою державної компанії «Укрспецекспорт», яка є уповноваженим державою посередником у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності у сфері експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення. Основними напрямками діяльності компанії є:

експорт та імпорт продукції і послуг військового та спеціального призначення, у тому числі озброєння, боєприпасів, військової і спеціальної техніки, комплектуючих виробів до неї, вибухівки та інших товарів, які можуть використовуватися для створення і виробництва озброєння, військової та спеціальної техніки;

ремонт, технічне обслуговування, модернізація озброєння і військової техніки іноземних замовників, експорт сучасних технологій, проектної

документації та іншої науково-технічної продукції військового і спеціального призначення;

проектування та будівництво спеціалізованих виробництв і об'єктів;

надання маркетингових, консалтингових та посередницьких послуг у сфері зовнішньої торгівлі озброєнням і військовою технікою, що реалізується на території України, так звані «військові комплекти без стволів», короткоствольна вогнепальна зброя військового призначення без стволів та МГМ.

Військові комплекти зброї (пістолети ПМ, револьвери системи «Наган») без стволів продаються ліцензованим підприємствам, що спеціалізуються на виготовленні та торгівлі спецзасобами, які в подальшому комплектують стволами, призначеними для відстрілу патронів, споряджених гумовими кулями травматичної дії, та реалізують як спецзасоби в роздріб за ціною близько 4 тис. грн., що в сотні разів перевищує первинну ціну придбання військових комплектів зброї (середня ціна 30-50 грн. за одиницю).

Відсутність у законодавстві відповідальності за незаконний обіг основних частин вогнепальної зброї дає безперешкодну можливість збуту на території держави МГМ вогнепальної зброї, яка в подальшому може перероблятися та використовуватися під час учинення тяжких і особливо тяжких злочинів, унаслідок чого погіршується криміногенна обстановка.

Крім того, державна компанія «Укрспецекспорт» реалізує приватним підприємствам на торгах за безцінь МГМ пістолетів ПМ, ТТ, АПС, Р-38 (Люгер), револьверів «Наган», автоматів та кулеметів «Калашнікова», снайперських гвинтівок та іншої вогнепальної зброї військового призначення, яка деактивується за державною програмою утилізації зброї на військових об'єктах (військові частини) у м. Ніжин Чернігівської області, м. Шостка Сумської області, м. Балаклія Харківської області, м. Шепетівка Хмельницької області. У свою чергу, приватні підприємства реалізують МГМ населенню, на які не потрібно дозволів та ліцензій, оскільки МГМ зброї згідно із законодавством України не є об'єктом дозвільної системи. Серед населення збільшується кількість умільців, які, маючи необхідні навички, у кустарних умовах перероблюють (відновлюють) МГМ у нарізну вогнепальну зброю та реалізують її. У багатьох випадках деактивація зброї (розпил) на зазначених військових об'єктах здійснюється без дотримання технічних норм (контроль за цим фактично не проводиться), що дає можливість умільцям без будь-яких проблем її відновити чи переробити. Крім того, вони, маючи спеціальне обладнання (токарний, фрезерний станок та інше) та інструмент, кустарно виготовляють основні частини будь-якої вогнепальної зброї – стволи (нарізні), затвори, барабани, рамки, ствольні коробки, які згодом реалізують серед населення України та за кордоном. Таким чином, будь-хто має можливість придбати вогнепальну зброю через Інтернет-мережу або в магазинах з продажу МГМ зброї. Зокрема, через Інтернет, а також у місцях, де умільці реалізують основні частини вогнепальної зброї, громадяни купують необхідні частини зброї, і навіть не маючи необхідних навичок для її комплектування, відповідно до методичних рекомендацій продавців цих частин комплектують МГМ

необхідними частинами, перетворюючи їх на бойову нарізну вогнепальну зброю.

Як приклад, для вирішення цієї проблеми ст. 222 Кримінального кодексу Російської Федерації за незаконний обіг основних частин вогнепальної зброї передбачено кримінальну відповідальність.

Згідно з положенням Федерального Закону (Російської Федерації) від 13 грудня 1996 року № 150-ФЗ «Про зброю» до основних частин вогнепальної зброї належать ствол, затвор, барабан, рамка і ствольна коробка.

Ураховуючи зазначене, а також з метою охорони життя і здоров'я громадян, зменшення кількості тяжких та особливо тяжких злочинів з використанням вогнепальної зброї, боротьби зі злочинністю на державному рівні, якісного контролю за обігом вогнепальної зброї в країні вважаємо доцільним розглянути питання про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо введення кримінальної відповідальності за незаконний обіг основних частин вогнепальної зброї, унести зміни до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» для того, щоб військові об'єкти (військові частини та підприємства), які займаються деактивацією вогнепальної зброї військового призначення, дотримуючись усіх передбачених під час її проведення технічних норм та умов, отримували на цей вид діяльності ліцензію в Міністерстві внутрішніх справ, де було б створено облік МГМ зброї.

МВС України не має заперечень щодо викладених у листі пропозицій з приводу корегування законодавства України у сфері обігу зброї та комплектуючих до неї і готове в межах компетенції взяти участь у діяльності відповідної робочої групи.

З повагою
т.в.о. Міністра

В.І. Ратушняк